

- ۱- محدوده ی جغرافیایی تمدن یونان باستان را ذکر کنید؟ سرزمین های جنوب شبه جزیره بالکان و جزیره های مجاور آن در دریاهاى مدیترانه و اژه.
- ۲- چه عواملی شرایط مناسبی را برای کشتیرانی و دریانوردی در یونان فراهم کرده است؟ موقعیت شبه جزیره ای این کشور و برخورداری از سواحل طولانی با خلیج ها و بریدگی های مناسب برای ایجاد لنگرگاه ها.
- ۳- اطلاعات موجود درباره دوران اولیه سکونت مهاجران هند و اروپایی در یونان متکی به چیست؟ متکی به حفاری های باستان شناسان و دو منظومه حماسی یعنی «اودیسه» و «ایلیاد» سروده هومر، شاعر مشهور قرن ۸ ق.م است.
- ۴- چه عواملی موجبات شکل گیری دولت شهرهای مستقل یونان را فراهم آورد؟ وجود جزیره های پراکنده و دیگر عوامل طبیعی که سرزمین یونان را از هم جدا می کند، مانع مهمی بر سر راه اتحاد سیاسی و اجتماعی آن کشور در دوره باستان بود و موجبات شکل گیری دولت شهرهای مستقل را فراهم آورد.
- ۵- مهم ترین دولت شهرهای یونان باستان را نام ببرید؟ آتن و اسپارت
- ۶- ویژگی های دولت شهرهای آتن و اسپارت را بیان کنید؟ آتن مرکز فعالیت های فلسفی، علمی و هنری و نیز زادگاه مردم سالاری (دمکراسی) به شمار می رفت. اما اسپارت، جامعه ای نظامی گرا و جنگاور بود که به امور فرهنگی و هنری چندان علاقه ای نداشت.
- ۷- تمدن جزیره ی کرت در کجا واقع بود؟ در جنوب یونان.
- ۸- چرا تمدن کرت، مینوسی نامیده شد؟ این تمدن به واسطه مینوس، شاه افسانه ای آن جزیره، تمدن مینوسی نامیده شد.
- ۹- ویژگی های تمدن مینوسی را بیان کنید؟ آنان قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق هم جوار خود، روابط بازرگانی داشتند. بقایای کاخ شاهی مینوسیان، حکایت از قدرت، رفاه و معماری پیشرفته آنان دارد.
- ۱۰- علت از بین رفتن تمدن مینوسی چه بود؟ به احتمال زیاد، تمدن مینوسی در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته باشد.
- ۱۱- چرا دولت شهرهای یونانی به آسیای صغیر (ترکیه امروزی) یورش بردند؟ دولت شهرهای یونانی به منظور گسترش قلمرو و توسعه نفوذ فرهنگی و اقتصادی خود، بدانجا یورش بردند.
- ۱۲- افسانه جنگ تروا که در کتاب ایلیاد نقل شده است بازگو کننده چیست؟ بازگوکننده یکی از یورش های یونانیان به آسیای صغیر است.
- ۱۳- چه عاملی موجب بروز کشمکش های طولانی و جنگ های بزرگی میان دولت شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان در قرن ۵ ق.م. شد؟ رقابت دولت شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقه آسیای صغیر.
- ۱۴- جنگ هایی که در فاصله ۴۳۱ تا ۴۰۴ ق.م. میان دولت شهرهای یونان رخ داد به چه نامی مشهورند؟ جنگ های پلوپونزی.
- ۱۵- علل شروع جنگ های پلوپونزی میان دولت شهرهای یونان چه بود؟ پس از پایان جنگ های یونان و ایران، دولت شهر آتن به رهبری پریکلس، سیاستمدار آزادی خواه، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت. در آن زمان دولت شهرهای مختلف یونانی به دو گروه رقیب و دشمن تبدیل شده بودند که آتن بر یکی و اسپارت بر دیگری فرمان می راند.
- ۱۶- سیاست دولت هخامنشی در قبال جنگ های پلوپونزی چه بود؟ حکومت هخامنشی در جریان این جنگ ها به طور پنهانی به اسپارت کمک مالی می کرد.

۱۷- نتیجه ی جنگ های پلوپونزی چه شد؟ سرانجام با پیروزی اسپارت پایان یافت.

۱۸- کدام شاه مقدونی و چگونه یونان را تصرف کرد؟ فیلیپ دوم، شاه مقدونیه با تشکیل ارتشی نیرومند از طوایف جنگجوی مقدونی، دولت شهرهای خسته و متفرق یونان را مطیع خود کرد و بر این کشور مسلط شد.

۱۹- اقدامات اسکندر مقدونی را بنویسید؟ او پس از آنکه شورش یکی از دولت شهرهای یونانی را فرونشاند، با سپاهی آماده به قلمرو هخامنشیان هجوم آورد. سپاهیان او در چندین نبرد بر سپاه هخامنشی پیروز شدند و مصر، آسیای صغیر، بین النهرین و ایران را فتح کردند. اسکندر سپس به هند نیز لشکرکشی کرد و تا رود سند پیش رفت.

۲۰- نتیجه لشکرکشی ها و فتوحات اسکندر مقدونی چه بود؟ ارتباط و تعامل فرهنگی میان تمدن ها و مردمان قلمرو تحت فرمان او بیشتر شد.

۲۱- یونانیان از دستاوردهای کدام تمدن ها بهره بسیاری بردند؟ مصر، بین النهرین و ایران

۲۲- وضعیت دینی یونان باستان را بیان کنید؟ یونانیان به خدایان متعددی اعتقاد داشتند. مهم ترین این خدایان، دوازده خدایی بودند که در کوه اکمپ جای داشتند و در رأس آنان زنوس خدای آسمان و آذرخش بود. مردم هر دولت شهر یکی از خدایان مستقر در المپ را به عنوان خدای محافظ شهر خود ستایش می کردند. یونانیان دارای معابد و پرستشگاه هایی بودند. نیایش غالباً با تقدیم هدیه و قربانی به خدایان انجام می گرفت.

۲۳- علل برگزاری جشن ها و مسابقه های مختلف در یونان باستان چه بود و مشهورترین آن ها را نام ببرید؟ یونانیان به احترام خدایان و برای بزرگداشت قهرمانان خویش، جشن ها و مسابقه های مختلفی را برگزار می کردند. مشهورترین آنها، بازی های المپیک بود که هر چهار سال یک بار در دولت شهر المپیا برگزار می گردید.

۲۴- وضعیت حکومت و سیاست در یونان باستان چگونه بود؟ در یونان باستان مانند بسیاری از کشورهای دیگر، نخست شاهان به صورت موروثی حکومت می کردند؛ اما در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند. در قرن های ششم و پنجم قبل از میلاد، نوعی مردم سالاری در یونان و به ویژه در دولت شهر آتن شکل گرفت.

۲۵- در آتن چه کسانی حق مشارکت در امور سیاسی را داشتند؟ در آتن، فقط مردان بالغی که از پدر و مادری آتنی به دنیا آمده بودند و شهروند آنجا محسوب می شدند، حق رأی داشتند و می توانستند در اداره امور دولت شهر مشارکت کنند. زنان، بردگان و بیگانگان مقیم آتن که اکثریت جمعیت آن دولت شهر را تشکیل می دادند، از حق رأی و شرکت در اداره امور سیاسی محروم بودند.

۲۶- فلسفه یونان در قرن های پنجم و چهارم پیش از میلاد، با ظهور کدام فیلسوفان به اوج خود رسید؟ سقراط، افلاطون و ارسطو

۲۷- مهم ترین علوم و دانشمندان بزرگ در یونان باستان را نام ببرید؟ در یونان باستان، علوم مختلفی مانند ریاضی، فیزیک، پزشکی و تاریخ نگاری شکوفا شد. سقراط پزشک نامدار یونانی و فیثاغورث، فیلسوف و ریاضی دان، از دانشمندان بزرگ یونان بودند.

۲۸- وضعیت ادبیات و هنر در یونان باستان چگونه بود؟ ادبیات و هنرهای تجسمی، مخصوصاً انواع شعر، نمایشنامه نویسی، مجسمه سازی و معماری نیز شکوفا و پررونق بود.

- ۲۹- ویژگی جغرافیایی روم چه تاثیری بر این کشور دارد؟ کوه های آلپ در شمال آن، مانع طبیعی به وجود آورده و گذرگاه های فراوان آن، معبر رخنه اقوام مختلف به شمال ایتالیا بوده است. کوه های مرکزی آپنین، شرق و غرب این کشور را از هم جدا می کند. با این حال، ایتالیا دارای سواحل طولانی مناسب برای کشتیرانی و دشت های حاصلخیز وسیعی است.
- ۳۰- کدام اقوام با ورود خود به ایتالیا بر شکل گیری تمدن روم تأثیر گذاشتند؟ اقوام هند و اروپایی و اقوام دیگری از یونان.
- ۳۱- شهر رم چگونه پدید آمد؟ در مرکز ایتالیا از ادغام تعدادی از روستاها در کرانه رود تیبر پدید آمد.
- ۳۲- وضعیت سیاسی روم در دوران حکومت جمهوری چگونه بود؟ جمهوری رم در سال های میان ۵۰۹ تا ۲۶۴ ق.م. با شکست رقیبان و دشمنان خود گسترش پیدا کرد و بر سرتاسر شبه جزیره ایتالیا مسلط شد. در این دوره، تشکیلات حکومتی و نهادهای سیاسی جمهوری رم تکامل یافت.
- ۳۳- سیاست توسعه طلبانه نظامی گسترده جمهوری رم در خارج از مرزهای شبه جزیره ایتالیا باعث چه درگیری هایی شد؟ باعث شد در فاصله سال های ۲۶۴ تا ۱۳۳ ق.م. سلسله جنگ های بزرگی میان آن جمهوری از یک سو و حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی رخ داد. سرانجام رومیان رقیبان خود را شکست دادند و بر دریای مدیترانه و سرزمین های پیرامون آن مسلط شدند.
- ۳۴- کارتاژیان و مقدونیان بر کجا حکومت می کردند؟ کارتاژیان بر بخش هایی از دریای مدیترانه و شمال آفریقا و مقدونیان بر مقدونیه و یونان حکومت می کردند.
- ۳۵- نتیجه ی شکست کارتاژیان و مقدونی ها برای جمهوری رم چه بود؟ در نتیجه این فتوحات، جمهوری رم تبدیل به قدرتی بزرگ در مدیترانه شد و به توسعه طلبی خود در اروپا، آفریقا و آسیا ادامه داد.
- ۳۶- رومیان با لشکرکشی به سرزمین های شرق دریای مدیترانه در غرب آسیا چه اقدامی انجام دادند؟ بقایای حکومت سلوکیان را برانداختند و به سوی ایران پیشروی کردند.
- ۳۷- تنها حکومتی که در مقابل سپاه قدرتمند روم ایستادگی کرد و مانع پیشروی بیشتر آنان به سوی ایران شد کدام حکومت بود؟ اشکانی
- ۳۸- چه عاملی به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم آمد؟ پس از آن که امپراتور کنستانتین (۳۰۶-۳۳۷م) شهر بیزانتیوم (قسطنطنیه / استانبول) را به پایتختی برگزید.
- ۳۹- روم غربی و روم شرقی توسط چه گروه هایی نابود شدند؟ روم غربی در ۴۷۵ م. در اثر هجوم اقوام بیابان گرد نابود شد و روم شرقی در سال ۱۴۵۳ م. توسط امپراتوری مسلمان عثمانی فتح شد.
- ۴۰- رومیان چگونه جمهوری رم را تاسیس کردند؟ با درآمیختن فرهنگ کهن طایفه ای و نظام دولت شهری.
- ۴۱- براساس قانون اساسی رم، ساختار حکومت چگونه بود؟ شامل چند مجلس و شماری مقام های اجرایی بود. اشراف به واسطه مجلس سنا، و عامه مردم از طریق مجمع نمایندگان خود، در اداره امور کشور مشارکت می کردند. ریاست قوه اجرایی به دو کنسول اعطا می شد که از میان اعضای سنا برای دوره یکساله، بدون تکرار، انتخاب می شدند. وقتی یکی از کنسول ها در میدان جنگ، نیروهای جمهوری را هدایت می کرد، کنسول دیگر اداره امور داخل را بر عهده می گرفت.

- ۴۲- نقش ارتش را در ساختار حکومت رم بیان کنید؟ ارتش روم برای دولتمردان رومی عرصه آموزش و اثبات لیاقت بود. هیچ شهروند رومی به منصب دولتی برگزیده نمی شد، مگر آنکه در ده نبرد شرکت کرده باشد.
- ۴۳- با گسترش قلمرو جمهوری رم چه مشکلاتی معلوم شد؟ معلوم شد که قانون اساسی و نهادهای این جمهوری برای اداره سرزمین های پهناور از کارایی لازم برخوردار نیستند.
- ۴۴- چرا در قرن اول قبل از میلاد، جمهوری رم دچار جنگ داخلی و آشفتگی شد؟ بر اثر رقابت سرداران جاه طلب.
- ۴۵- نتیجه ی تغییرات اکتاوین در نظام حکومتی جمهوری رم چه بود؟ در نتیجه این تغییرات، قدرت اجرایی در اختیار یک فرد به عنوان شخص اول مملکت قرار گرفت که به «امپراتور» و بعداً «آوگوستوس» معروف شد. مجلس سنا نیز به عنوان مجمع اصلی مشورتی باقی ماند و در انتخاب امپراتور، ایفای نقش کرد.
- ۴۶- فرهنگ روم از میراث یونانی در چه زمینه هایی تاثیر فراوان پذیرفت؟ تعلیم و تربیت، دین، فلسفه و علوم و هنرها تأثیر فراوانی پذیرفت.
- ۴۷- اوضاع دینی روم باستان چگونه بود؟ رومیان خدایان متعددی را می پرستیدند و مانند یونانیان، جشنواره ها و بازی های عمومی و مذهبی مختلفی را به احترام و بزرگداشت خدایان برگزار می کردند. علاوه بر آن، برخی از باورهای کهن ایرانی مانند پرستش ایزد مهر (میترا) در قلمرو روم رواج یافت و بر فرهنگ و هنر رومی تأثیر چشمگیری گذاشت.
- ۴۸- وضعیت تربیت فرزندان در روم باستان چگونه بود؟ خانواده های رومی مسئولیت های شهروندی را به فرزندان خود از سنین کودکی می آموختند و آنان را به کار سخت، شجاعت برای جنگیدن و وفاداری به شهرشان تشویق می کردند.
- ۴۹- وضعیت زنان رومی نسبت به زنان یونانی چگونه بود؟ زنان رومی نسبت به زنان یونانی آزادتر بودند و حضور مؤثر و گسترده تری در زندگی عمومی و اجتماعی داشتند.
- ۵۰- علت قیام بردگان در سال ۷۳ ق.م. در روم چه بود و رهبر این قیام چه کسی بود؟ شمار بردگان و اختلاف میان فقیر و ثروتمند چنان افزایش یافت که در سال ۷۳ ق.م. بردگان به رهبری اسپارتاکوس قیام کردند.
- ۵۱- برجسته ترین دستاورد هنری تمدن روم در چه زمینه ای تبلور یافت؟ در معماری و مجسمه سازی تبلور یافت.
- ۵۲- اقدامات رومیان در زمینه ی معماری را بیان کنید؟ رومیان به افتخار پیروزی های نظامی خود بناهای یادبود زیادی را برپا کردند. آنان همچنین در رم و دیگر شهرهای قلمروی امپراتوری مثل انطاکیه، دمشق، اسکندریه، آتن و مارس، ساختمان های عمومی فراوانی ساختند که حکایت از مهارت در معماری و طراحی در مهندسی دارد.
- ۵۳- یکی از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکه پیشرفته ای از جاده ها بود در این زمینه توضیح دهید؟ مهندسان و کارگران رومی برای احداث جاده های سنگفرش شده، دامنه تپه ها را می بریدند، تونل می کردند، پل می ساختند و باتلاق ها را پر می کردند.
- ۵۴- چرا دین مسیحیت در زمان امپراتور کنستانتین رونق بی سابقه ای یافت؟ زیرا این امپراتور خود به مسیحیت گروید و فرمانی صادر کرد که آزادی این دین را در محدوده امپراتوری روم تضمین می کرد.

با تشکر - زنگنه سرگروه تاریخ ایده